

Ikt. szám: FFB/103-1/2012.

FFB-31/2012. sz. ülés
(FFB-95/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2012. szeptember 24-én, hétfőn, 9 óra 37 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 520. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/8286. számú törvényjavaslat (Általános vita)	5
<i>Dr. Villányi Imre (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli kiegészítése</i>	<i>5</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>7</i>
<i>Válaszok, reflexiók</i>	<i>10</i>
<i>Tóthné Dr. Jászai Mária (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)</i>	<i>10</i>
<i>Dr. Tóth Ágnes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)</i>	<i>11</i>
<i>További kérdések</i>	<i>12</i>
<i>Dr. Tóth Ágnes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) válasza</i>	<i>12</i>
<i>Szavazás az általános vitára való alkalmasságról</i>	<i>12</i>
<i>A bizottsági előadó kijelölése</i>	<i>12</i>
A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat módosításáról szóló H/8100. számú határozati javaslat	13
<i>Módosító javaslat megvitatása</i>	<i>13</i>
Egyebek	14
<i>Elnöki tájékoztató</i>	<i>14</i>

Napirendi javaslat

1. A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8286. szám)
(Általános vita)

2. A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat módosításáról szóló határozati javaslat (H/8100. szám)
(Módosító javaslat megvitatása)

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Jávor Benedek** (LMP), a bizottság elnöke és
Szabó Imre (MSZP), a bizottság alelnöke

Dr. Bácskai János (Fidesz)
Bartos Mónika (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Fülöp István (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP)
Bödecs Barna (Jobbik)
Dr. Szili Katalin (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) dr. Bácskai Jánosnak (Fidesz)
Dr. Nagy Andor (KDNP) Fejér Andornak (Fidesz)
Bányai Gábor (Fidesz) Sebestyén Lászlónak (Fidesz)
Bodó Imre (Fidesz) Fülöp Istvánnak (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz) megérkezéséig Bartos Mónikának (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) megérkezéséig dr. Aradszki Andrásnak (KDNP)
Kepli Lajos (Jobbik) Bödecs Barnának (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Székács Péter helyettes államtitkár (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
Dr. Villányi Imre főosztályvezető (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Tóthné dr. Jászai Mária főosztályvezető-helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Tóth Ágnes szakmai tanácsadó (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Megjelent

Dr. Torma Szilvia főosztályvezető (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 37 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

JÁVOR BENEDEK (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok mindenkinek! Tisztelettel köszöntöm a Fenntartható fejlődés bizottság megjelent tagjait és minden kedves vendégünket, aki jelen van az ülésen. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, úgyhogy el tudjuk kezdeni a munkát. Elsőként az írásban kiküldött napirendi javaslatról kell határoznunk, amely három napirendi pontot tartalmaz. Kérdezem, hogy ehhez a napirendhez van-e kiegészítés, kérdés, észrevétel. *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincsen, ki az, akinek a számára elfogadható a kiküldött napirend? *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodik? *(Senki nem jelentkezik.)* Egyhangúlag elfogadtuk a napirendet, el tudjuk kezdeni a munkát.

A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/8286. számú törvényjavaslat (Általános vita)

Az első napirendi pontunk a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló T/8286. számú törvényjavaslat. Ennek a javaslatnak a tárgyalásánál dr. Villányi Imre főosztályvezető, Tóthné dr. Jászai Mária főosztályvezető-helyettes és dr. Tóth Ágnes tanácsadó lesz a segítségünkre a KIM részéről. Tisztelettel köszöntöm önöket, és meg is adom a szót, hogy tájékoztassák a bizottságot a törvényjavaslat céljairól, eszközeiről, minden fontos tudnivalóról. Parancsoljanak!

Dr. Villányi Imre (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) szóbeli kiegészítése

DR. VILLÁNYI IMRE (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A kisajátítás egy olyan jogintézmény, amelynek célja, hogy elősegítse a közérdekű beruházások megvalósítását, ez azonban egy ultima ratio, egy legvégső eszköz, erre csak akkor kerülhet sor az alaptörvénnyel összhangban, hogyha ez egyidejűleg azonnali, teljes és feltétlen kártalanítással jár. A kisajátítási eljárások korszerűsítését, egyszerűsítését a kormány a Magyar egyszerűsítési program részeként tűzte ki célul, ez a munka ennek a teljesítését is szolgálja. A hatályban lévő 2007-es kisajátítási törvény nagyban korszerűsítette a kisajátítási joganyagot, egy komplex szemléletben magába integrálta a korábbi ágazati jogszabályok kisajátítási rendelkezéseit is, és elmondható, hogy nagyjából megfelelően, korszerűen teljesítette a feladatát, biztosította és biztosítja a mai napig a közérdekű beruházásokhoz szükséges ingatlanok megszerzésének alkotmányos rendjét. Ugyanakkor a gyakorlat során – hiszen már körülbelül öt éve él ez a törvény – természetesen felszínre kerültek olyan eljárási elemek, amelyeket a gyakorlati tapasztalatok alapján pontosítani, fejleszteni, javítani szükséges az eljárások hatékonyabb lefolytathatósága érdekében.

A javaslatunk szerinti elemek azt a célt szolgálják, hogy mind a beruházók, mind a kisajátítással érintett tulajdonosok számára, tehát mindkét, egymással gyakran ellenérdekű fél számára minél rövidebb ideig álljon fenn az eljárással okozott bizonytalan helyzet, mindkét fél számára komoly problémákat jelent az, hogyha ez az eljárás nagyon elhúzódik. Hangsúlyozni kell, hogy a törvényjavaslatunk rendelkezései nemcsak a közérdekű beruházások megvalósítása céljából kisajátítást indító állam vagy önkormányzatok érdekét kívánja szolgálni, hanem a másik oldalon álló szereplőket, a tulajdonosok és az egyéb jogosultak védelmét is. El kell mondanom, hogy a törvényjavaslat tartalmát a fővárosi és a megyei kormányhivatalokkal nemhogy egyeztetettük, hanem a javaslatok jelentős része tőlük

származik, ők a gyakorlati kivitelezésért felelős állami szervek, az ő gyakorlati tapasztalataikra igen nagy mértékben támaszkodtunk, ugyanakkor a normaszöveget az állami szervek mellett értelemszerűen egyeztetjük az önkormányzati érdekszövetségekkel is.

Néhány fontosabb elemet kiemelnék a törvényjavaslatból:

A javaslat a már meglévő kisajátítási esetkörökön túl további környezet- és természetvédelmi célok érvényesülését is biztosítja, amelynek keretében lehetővé teszi a környezetkárosítás felszámolása, a hulladékkezelő létesítménye elhelyezése és a hulladékkezelő létesítmény rekultivációja érdekében történő kisajátítást is mint új kisajátítási célt.

A kisajátítási törvény jelenleg nem zárja ki, hogy zöldmezős beruházásokat már eleve termőföld más célú hasznosítására vonatkozó engedély nélkül, az eredeti állapot helyreállítását elrendelő földhivatali határozat ellenére megkezdjék, ez azonban túl tág lehetőségnek bizonyult a tapasztalatok szerint, ezt indokoltnak tűnik megszüntetni vagy legalábbis nagymértékben korlátozni. Ugyanakkor az útberuházások speciális körülményeire tekintettel a hatályos szabályozás finomításával indokolt megfelelő keretek között lehetővé tenni azt a gyakorlatban gyakran előforduló helyzetet, amikor egy jogszerűen megkezdett kisajátítás, egy útberuházás jellemzően a már kisajátított és engedélyezett útsávval párhuzamos területen előre nem tervezhető körülmények folytán további termőföld igénybevételét teszi szükségessé. Ezt próbálja rendezni reményeink szerint jól és egy hosszas egyeztetés során kialakult kompromisszummal a normaszövegünk.

Olcsóbb és a felek akaratát jobban figyelembe vevő megoldásként javaslatot teszünk arra, hogy külterület esetében ne legyen kötelező az egész ingatlan kisajátítása csupán abból az okból, hogy a kisajátítás után a tulajdonosnál maradó terület nem érne el az ott előírt legkisebb teleknagyságot. Sokszor előfordul az, hogy olyan nagy területeket kell kisajátítani, amire nincs szükség, a visszamaradó telekméret a művelést még lehetővé teszi, viszont az elvonandó telekméret elégséges a beruházás megvalósításához. Ha a tulajdonos nem kívánja ennek a maradék ingatlanrésznek az elvonását, akkor lehetőség lesz a részkisajátításra.

A javaslat a kisajátítási kérelem tekintetében formanyomtatvány alkalmazását vezeti be, ami a kérelem hiánytalan benyújtását segíti. Nagyon sok probléma adódott abból, hogy hiányosan adták be a kisajátítási kérelmet, ennek a kockázatát egy formanyomtatvány valószínűleg, illetve egész biztosan csökkenteni tudja. Ezzel egyidejűleg korlátozzuk az eljárások során a hiánypótlások körét és számát. Jelenleg a kisajátítási eljárások elhúzódását leginkább a hiánypótlások nagy száma, ismétlődő jellege, pontatlansága okozza. A közérdekű beruházások mielőbbi megvalósítása is azt indokolja, hogy ez a jelenleginél szigorúbban legyen szabályozva, így a jövőben egyszeri hiánypótlásra lesz csak lehetőség. Amennyiben a kérelmező nem vagy határidőn túl pótolja a hiányokat, eljárási bírság szabható ki vele szemben.

További gyorsító megoldás a kisajátítási terv újraszabadékolása, új rezsimje, amelyben a kisajátítási hatóság gondoskodik erről. Az eljárások egy részét jelenleg az is igencsak lassítja, hogy a kisajátítási terv földhivatali záradéka a kisajátítási eljárás folyamata alatt jár le, és annak az ismételt beszerzése jelentős késedelmet okoz. Szintén az elhúzódás ellen hat, hogy a kisajátítási eljárás időtartama alatt a kártalanításra jogosult tulajdonos személyében való változás csak a kisajátítást kérő hozzájárulásával lenne lehetséges, tehát a vevő vagy ő lehet, vagy csak az ő hozzájárulásával történhet tulajdonosváltás.

Az ingatlanon fennálló zálogjog jogosultja számára kockázati tényezőként jelentkezett, hogy a fedezetül szolgáló ingatlanért járó pénzbeli kártalanítást a tulajdonos kapta kézhez, ezért több esetben a zálogszerződés felmondására került sor, így azonban a tulajdonos anyagi helyzete is megrendülhetett. A zálogjogosult és a tulajdonos érdekeinek kiegyensúlyozását szeretnénk megvalósítani a javaslatban oly módon, hogy a kisajátítás folytán megszűnő zálogjog sorsának rendezése kapcsán elsődlegesen a felek megállapodását

kívánjuk irányadóvá tenni, megállapodás hiányában pedig a kártalanítási összeget bírósági letétbe kell helyezni mindaddig, amíg valamelyik fél jogosult nem lesz annak a felvételére.

A kisajátítást elszenvedő tulajdonosok jogbiztonságát szolgálja, hogy számukra a jelenleginél több idő jut majd a kártalanítási összeget megalapozó szakértői vélemény áttanulmányozására, ami ugyan a jelenleginél egy hosszabb időtartam, de ennek a hasznossága az eljárás alaposabb folytatásában többszörösen vissza fog jönni. A javaslat az úgynevezett járulékos költség bevezetésével lehetővé teszi, hogy a kisajátítás folytán a tulajdonosnál felmerülő, az ingatlanért járó kártalanításon felüli egyéb költséget ne bizonytalan előzetes becslés alapján kelljen megtéríteni, hanem minden esetben lehetővé váljon a konkrét költségnek a kifizethetősége és annak a követelhetősége. Ezzel egyúttal a kisajátítást kérő is csak akkora összeget köteles fizetni, mint amennyi a tulajdonosnál ténylegesen felmerült – ez ugyancsak egy olyan intézkedés, amely feltehetőleg mindkét fél érdekét szolgálja.

Egyszerűbb, olcsóbb és gyorsabb lesz a kisajátítási eljárás befejezése azáltal, hogy a kisajátítási eljárást a kisajátított ingatlan formális, ugyanakkor költséges, helyszíni bejárás alapuló hatósági – úgynevezett – birtokbaadása helyett a teljesítendő jogokat és kötelezettségeket egységesen magába foglaló, végrehajtható hatósági határozat fogja lezárni.

Összefoglalva tehát javaslatunk célja az, hogy a közérdekű beruházások teljesítését elősegítő kisajátítás mint végső eszköz az alkotmányos garanciák sérelme nélkül mind a beruházók, mind a tulajdonosok számára a lehető legkevésbé őket megterhelő módon, egyszerűen és gyorsan legyen lefolytatható.

Kérem a tisztelt bizottságot, hogy a fenti célokkal értsen egyet, és a törvényjavaslatot találja általános vitára alkalmasnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a főosztályvezető úrnak. Kérdezem, hogy kollégái ki kívánják-e egészíteni az elhangzottakat. *(Nincs jelzés.)* Ha nem, akkor megadom a lehetőséget a bizottság tagjainak, hogy kérdéseiket, észrevételeiket megfogalmazzák a javaslattal kapcsolatban. *(Nem hallani.)* Ha más kérdés, észrevétel nincs, nekem egy-két apró kérdésem azért volna. Erre az időre átadom az elnöklést Szabó Imre alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését Szabó Imre, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr, átveszem, és megadom a szót.

Kérdések, hozzászólások

JÁVOR BENEDEK (LMP): Köszönöm. Nekem néhány kérdésem lenne igazából a törvényjavaslattal kapcsolatban. Maga a környezetvédelmi cél bekerülése a kisajátítási célok közé, azt gondolom, egy kívánatos és támogatandó dolog, ugyanakkor van néhány olyan terület, amely, úgy érzem, nincs megfelelő garanciális elemekkel körülbástyázva. A hulladéklerakó rekultiválása céljából kisajátítható területek kapcsán, egy hulladéklerakó esetében számos környezetvédelmi kötelezettség hárulhat az aktuális tulajdonosra. Hogy egy nagyon kézenfekvő példát mondjak: mondjuk az almásfüzitői vörösiszap-tározó, amin veszélyes hulladék kezelése zajlik, tulajdonképpen ebben a körben kisajátíthatóvá válik mint hulladéklerakó létesítmény rekultiválása céljából való kisajátítása, tehát állami tulajdonba vétele, és kérdés, hogy hogyan alakul ebben a helyzetben a létesítménnyel kapcsolatos környezetvédelmi követelményeknek, elvárásoknak, kötelezettségeknek a végrehajtása. Tehát a kisajátítással együtt ez átkerül-e az állami tulajdonoshoz, mert végső soron így mentesíteni lehet a kezelőt, illetve a tulajdonost, a korábbi tulajdonost, mentesíteni lehet a környezetvédelmi kötelezettségek alól, és állami kötelezettségé lehet tenni ezt a

rekultivációt. Mindenképpen tisztázásra szorul, hogy ez megtörténhet-e, és ha igen, akkor milyen formában, vagy hogyan lehet ezt kiszorítani, illetve a környezetvédelmi kötelezettségeket ott hagyni az eredeti tulajdonosnál.

A másik kérdés a termőföld kisajátításával kapcsolatos. Én azt gondolom, a termőföld egy olyan nagyon alacsony rátával megújuló erőforrás, aminek a termőföld célú hasznosítása elsődleges célja Magyarországnak, tehát hogy az lehetőség szerint termőföldként legyen a továbbiakban is felhasználva. Azt, hogy itt a kisajátítás során az ingatlanügyi hatóság dönt arról, az járul hozzá a kisajátításhoz, anélkül, hogy mondjuk a termőföld megőrzésének a szempontját mondjuk a MgSZH vagy más mezőgazdasági szervezet vizsgálná, én problémásnak tartom. Az ingatlanügyi hatóságok ráadásul nem teljesen függetlenek az önkormányzatoktól, tehát egy nagyon erős önkormányzati befolyás is elképzelhető. Nekem azonban elsősorban az a kérdésem, hogy vajon a mezőgazdasági hasznosítás fenntartásának a célja, ami a termőföld esetében, hangsúlyozom, az elsődleges cél, ennek az érvényesítésére pusztán az ingatlanügyi hatóság önök szerint megfelelő garancia-e, nem kellene-e további garanciális elemeket belerakni?

Még egy kérdés. Említette a főosztályvezető úr, hogy a beépítésre nem szánt területeken nem érvényesül a legkisebb teleknagyság követelménye miatti kényszerkisajátítás, tehát lehet az, hogy egy töredéktelket, egy tulajdonképpen az előírtnál jóval kisebb teleknagyságot lehet hagyni a tulajdonosnál, amennyiben ő nem igényli azt, hogy kisajátítsák. Mi van, hogyha igényli? Tehát ha azt mondja, hogy egy akkora telekdarab marad az ő kezében, amit ő nem szeretne művelni, akár marad a művelési kötelezettség mondjuk egy termőföldnél, de azt mondja, hogy egy ekkora méretű területet nem lehet rentábilisan művelni, és ő azt szeretné, hogy ne maradjon nála ez a telekméret, ebben a helyzetben kötelezhető-e a kisajátítást végző, hogy a kisajátítást elvégezze, és az előírtnál kisebb vagy a legkisebb teleknagyságnál kisebb telek esetén a kisajátítást végrehajtsa, és ennek az ellenértékét vagy a kártalanítást megtérítse?

Nekem ezek az alapvető kérdéseim. Köszönöm.

ELNÖK: Visszaadom az elnöklést az elnök úrnak.

(Az ülés vezetését Jávor Benedek, a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az alelnök úr jelezte, hogy hozzá kíván szólni, tehát megadom a szót.

SZABÓ IMRE (MSZP): Az eddig felvetett kérdéseken túlmenően szeretném jelezni, hogy az irányultságával és főleg a természetvédelmi és a naturás területek ügyének a kezelésével mi természetesen egyetértünk, és azt támogatjuk, ugyanakkor a polgári törvénykönyv változása éppen előkészítés alatt van, és gondolom, azért a szinkronításra majd figyelemmel kell lenni, vagy pedig folyamatosan volt, van egyeztetés, átjárás a két munkafázis és a két munkacsoport között, ami a későbbi korrekciókat nem teszi szükségessé. Hogyha esetleg erről kaphatnánk egy-két információt! És azért a jogorvoslati lehetőségről hogyha még esetleg kaphatnánk két-három információt! A másik oldalát említette a főosztályvezető úr, hogy természetesen nemcsak az állami oldalról és a kisajátító oldaláról, hanem annak az oldaláról is vizsgálták ezt a folyamatot, akinek a tulajdonában van az adott terület.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Schmidt Csaba képviselő úr jelezte, hogy hozzá kíván szólni.

SCHMIDT CSABA (Fidesz): Köszönöm. Az elnök úr említette a rekultivációs kötelezettség esetén, illetve a rekultiváció érdekében történő kisajátítást. Itt nekem az lenne a kérdésem, hogy ez alapvetően arra az esetre szól-e, amikor az államnak vagy egy állami vállalatnak van rekultivációs kötelezettsége, és ebben az esetben viszont az ingatlan tulajdonjoga nem az övé. Én egyébként ismerek ilyen esetet Tatabányán, ahol ráadásul – mondjuk azt – pár évvel ezelőtt adták el a területet, úgy, hogy a rekultivációs kötelezettség az államnál maradt, és ebben az esetben a jelenlegi tulajdonos azóta is folyamatosan akadályozza a rekultivációnak mind a tervezését, mint az engedélyezését. Én azt gondolom, hogy erre az esetre került be ez a törvénybe. Az lenne a kérdésem, hogy így van-e. Én úgy értelmezem, hogy a rekultivációs kötelezettség a kisajátítástól nem változik. Ez lenne a kérdésem nekem is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Fejér Andor!

FEJÉR ANDOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A frakciónk nevében szeretném elmondani, hogy az előttünk lévő törvénymódosítást a frakciónk a KDNP-vel együtt támogatja. Üdvözljük, hogy további olyan kezdeményezések kerülnek ebbe a törvénybe, amelyek nagymértékben csökkentik a bizonytalansági tényezőket, ugyanakkor támogatják a közérdekű beruházások hatékonyabb és gyorsabb megvalósulását. Külön szeretném kiemelni azt a megállapításunkat, hogy örömteli dolog, hogy környezetvédelmi szempontokat is figyelembe vesz a törvénytervezet, és mondjuk a Natura 2000-es területek érintettsége bekerült, de ugyanolyan fontosnak tartjuk a hulladéklerakók kérdését és a megvalósítás előtt lévő útberuházások segítését is. Még egyszer szeretném megismételni, hogy mi támogatni fogjuk a törvénytervezetet, ez tehát azt jelenti, hogy az általános vitára alkalmasságát támogatjuk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Aradszki képviselő úr!

DR. ARADSZKI ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Engem is az a rész izgat, amit Schmidt Csaba képviselőtársam említett, csak engem a másik eleme, hogy a környezetkárosítás elhárítása érdekében történő kisajátítás lehetőségének a megteremtését mi indokolja. Mert alapvetően az a főszabály, hogy a környezeti károsítást maga a károsító, illetve a terület mindenkorai tulajdonosa köteles viselni, ráadásul a talaj- és a talajvízszennyezésről szóló kormányrendelet azért elég részletesen szabályozza a mindenkorai tulajdonosnak azt a kötelezettségét, hogy miképpen köteles túrni a beavatkozási munkálatok elvégzését. Erről ha kaphatnék egy szakmai álláspontot, hogy mi indokolja, hogy kisajátítási lehetőséget adunk erre az esetre is! Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha más észrevétel, kérdés nincsen *(Senki nem jelentkezik.)*, akkor megadom a szót a főosztályvezető úrnak, hogy az elhangzott kérdésekre válaszoljon.

DR. VILLÁNYI IMRE (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tóthné dr. Jászai Mária főosztályvezető-helyettes asszony válaszol.

Válaszok, reflexiók

Tóthné Dr. Jászai Mária (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

TÓTHNÉ DR. JÁSZAI MÁRIA (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A hulladékkezelő létesítmények rekultivációja kapcsán feltett két kérdésre reagálnék. Igen, a cél pontosan az, amit a képviselő úr említett, tehát amikor állami kötelezettségről lenne szó, és ilyen célok teljesítése érdekében a kisajátítás eszközéhez kell folyamodni, de nem kizárólag ez az esetkör az, ami idetartozik. Itt szeretnék utalni arra, hogy ez a javaslat, amely bekerült a hulladékkezelő létesítmények rekultivációjáról, alapvetően önkormányzatok, polgármesterek sürgetésére történt, és jóval korábban beérkeztek már ilyen javaslatok, mint ahogy a többi, a törvény módosítását érintő javaslatot összegeztük volna. Nevezetesen arról van szó, hogy az önkormányzatok nem juthattak EU-s pályázatok révén pénzeszközökhöz ilyen rekultiváció érdekében mindaddig, amíg ennek a területnek a tulajdonjogával nem rendelkeznek. Ennek a célnak az elősegítése, megvalósítása érdekében kellett ezt a kisajátítási esetkört felvennünk a törvénybe. Természetesen mindazok a kötelezettségek, amelyeket egy terület tulajdonosának, aki megnyerte a terület tulajdonjogát, meg kell tennie, mindazokat a hatósági engedélyeket, jóváhagyásokat, amelyeket egy terület tulajdonosának bizonyos tevékenységek elvégzéséhez, folyamatok beindításához meg kell szereznie, immáron a terület tulajdonosának a kötelezettségeivé válnak.

Kérdés hangzott itt el a legkisebb területnagysággal kapcsolatban. Hangsúlyozzuk, hogy ez csak lehetőségként jelenik meg a törvényben, tehát a beépítésre nem szánt területeken a legkisebb teleknagyság hiánya esetén sem kell a teljes területet kisajátítani, ez lehetőség. A felek azonban, mindkét fél, a kisajátítást kérő és a kisajátítást – úgymond – elszenvedő tulajdonos megállapodhat abban, hogy mégis az egész terület kisajátítására kerül sor. Ehhez nem kell semmiféle feltétel, pusztán a két fél megállapodása. Az a lehetőség, hogy a tulajdonos önállóan kérheti-e a teljes terület kisajátítását, pillanatnyilag is fennáll a hatályos törvényben, tehát ez nem szorult módosításra. Amennyiben a tulajdonos bebizonyítja, hogy nem tudja azokat az eredeti célokat megvalósítani a területén, azokat a folyamatokat véghezvinni, amelyeket eddig a terület számára lehetővé tett és szolgált, akkor a tulajdonos önállóan is kérheti azt, hogy a teljes terület, tehát ne csak egy rész, az éppen a beruházáshoz szükséges terület kisajátítására kerüljön sor, és ilyen esetben az egész terület kisajátítását le kell bonyolítani.

Azt hiszem, a termőföld kisajátítása és a termőföld védelme mint kérdés vetődött még fel. Az alapeset az, hogy a termőföld más célú hasznosításához szükséges engedély birtokában kerülhet csak sor kisajátításra. Gyakran előfordult azonban az az eset, hogy anélkül, hogy a termőföld védelmére vonatkozó engedélyt – és ez mindig a földhivatal engedélye – beszerezte volna a kisajátítást kérő, ráment erre a területre, és még akkor is, hogyha ez önállóan egy zöldmezős beruházás elkezdését szolgálta volna, a kisajátításnak ez nem volt akadálya, a kisajátítást tehát ilyen körülmények között is le lehetett folytatni. Az más kérdés, hogy a földhivatal eredeti állapot helyreállítására vonatkozó határozatának nem lehetett érvényt szerezni, ezek a határozatok – nem a jog eszközeivel szólva – lógtak a levegőben, elvarratlan szálak keletkeztek. Úgy érezzük, hogy ezt a helyzetet így tovább fenntartani nem lehet, és ezért született az a javaslat, hogy ilyen esetekben kisajátításra csak akkor kerülhet sor, hogyha nem egy ilyen zöldmezős beruházás érdekében történik ez a termőföld-igénybevétel, hanem egy, már folyamatban lévő beruházáshoz kapcsolódóan, éppen a beruházás, a kivitelezés folyamán merül fel olyan körülmény, hogy akár egy leállósáv, akár egy váratlan fizikai, földrajzi szituáció következtében szükségessé válik egy, a beruházással szomszédos vagy azzal szomszédos helyrajzi számú ingatlan igénybevétele, hogy ez megtörténhessen, és hogyha ilyen esetben a kisajátítás jogerős határozattal befejeződik, akkor ezt a földhivatalnak a saját hatósági rendszerében le kell követnie. Arra

azonban a jövőben nem lesz lehetőség, hogy valaki a termőföld védelmére vonatkozó hatósági határozat nélkül, bízva abban, hogy a kisajátítási eljárás lefolytatásának ez nem akadály, egy ilyen beruházási terv elkezdjen, véghezvigyen. Ez tehát mindenképpen a termőföld védelmét szolgálja.

Dr. Tóth Ágnes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

DR. TÓTH ÁGNES (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Tóth Ágnes vagyok, jó napot kívánok! Egy-két mondattal kiegészíteném a főosztályvezető-helyettes asszony által elmondottakat. Volt még egy kérdés a Ptk.-val való összhang tekintetében. Természetesen összenézzük a két javaslatot. Eddig nem volt olyan elem, ami ütközést jelentett volna vagy módosítást igényelt volna kifejezetten a polgári törvénykönyv miatt, de ez a vizsgálat természetesen folyamatos, főleg hogy együtt is tárgyalják, meg hogy egyébként a mi minisztériumunk készíti mind a két törvényjavaslatot.

A jogorvoslatról volt még kérdés. A kisajátítási eljárás egy hatósági eljárás, és hatósági határozattal zárul, nincsen fellebbezés, hanem egyből közigazgatási bírósághoz lehet fordulni. Ezzel a joggal mind a kisajátítást kérő, mind a tulajdonosok azonosan élhetnek. Jellemzően, az esetek 99 százalékában egyébként nem a jogalapot vitatják a tulajdonosok, hanem a kisajátítási kártalanítás összegét, ez okozza a pereket is. Ezzel kapcsolatban fontosnak tartom elmondani, hogy a munkánk egy nagy része az volt, abból állt össze, hogy azokat az elemeket próbáljuk meg kiiktatni, amelyek a kisajátítási hatósági eljárásban és a bírósági eljárásban kirendelt szakértői véleménykülönbségeket okozzák, mert leginkább ezek a problémák azok, amelyek az eljárásoknak, a hatósági eljárásoknak a vitatását, illetőleg az eljárások elhúzódását okozzák. Ami törvényi szintű változást igényelt ezen a területen, azt megtettük, ez abból állt, hogy mind a bírósági, mind a hatósági eljárásban kirendelt szakértők részére lehetővé tettük, hogy a NAV adatbázisából, ahonnan az összehasonlító értékeket nyerik a szakértők, ugyanolyan adatokhoz férhessen hozzá ugyanolyan jogosultságokkal mind a két fajta szakértő, és ki lesz adva egy miniszteri rendelet az igazságügyi szakértői törvény alapján, amely a szakértői véleményezés egységes szempontrendszerét fogja meghatározni, mert a bíróságok visszajelzése az volt, hogy a bírósági szakaszban az elhúzódását leginkább az okozza, hogy nincs egységes szempontrendszer a szakértők részére, de ki fogjuk adni ezt a rendeletet.

A bírósági szakaszból még annyit, hogy pár hónapja lépett hatályba Tarnai Richárd képviselő úr egyéni képviselői módosítása ebben a törvényben, ami azt eredményezte, hogy a bíróságok most már jogosultak lesznek megváltoztatni a hatósági határozatot, hiszen eddig az volt a probléma, hogy csak hatályon kívül helyezhették, és új eljárásra utasíthatták a hatóságot, aminek azért nem volt igazából sok haszna, mivel a bíróság is kirendelt szakértőt, tehát gyakorlatilag a tények birtokában volt, és annak ellenére, hogy minden eszköz a rendelkezésére állt volna ahhoz, hogy megváltoztassa a határozatot, és érdemben végre lezárja az ügyet, vissza kellett adnia a hatóságnak az ügyet. Ebben a képviselő úr módosítása visszaállította az eredeti állapotot – egyébként 2009-ig így működött a rendszer –, tehát megváltoztathatja a bíróság a határozatot, és ez a bírósági szakasz egyfokú. Ebben a mi javaslatunk sem változtatott, mert ez nekünk is célunk volt, csak a képviselő úr időben előbb lépett ebben a kérdésben.

Volt még egy kérdés a környezetkárosítás elhárításával kapcsolatos esetkörre nézve. Ez a javaslat alapvetően a környezetvédelmi hatóságtól, illetőleg az azt felügyelő minisztériumtól érkezett, olyan indoklással, hogy van olyan esetkör, amikor már bármit bíróságnak, bármit megpróbálnak helyreállítani a tulajdonos helyett a szervek, olyan akadályba ütköznek, ami egyszerűen azt eredményezi, hogy végül maga a védendő érték gyakorlatilag elpusztul. Erre az esetre kérték azt, hogy legyen a törvényben egy ilyen javaslat,

hogy ezeknek a károknak a felszámolása meg elhárítása érdekében lehessen kisajátítani. A kisajátítás minden esetben a végső eszköz, tehát vizsgálni kell azt, hogy van-e más mód az adott cél elérésére, és ha az nem működik, akkor alkalmaznák ezt az eljárást. A szennyező fizet meg a károsító fizet elve ettől még eredetileg fennáll, csak amikor már olyan szituációba ért az ügy, hogy már egyszerűen elpusztul a védendő érték, illetőleg már semmilyen más módon nem lehetséges a helyreállítás sem, akkor lenne eszközként a kisajátítás igénybe véve. Köszönöm szépen. Természetesen várjuk a további kérdéseket.

További kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Aradszki képviselő úr!

DR. ARADSZKI ANDRÁS (KDNP): Továbbra is ez izgat, mert ha jól emlékszem, a törvényjavaslatban az van, hogy akkor lehet kisajátítani, hogyha már tartós környezeti kár van bejegyezve az ingatlanra. Ez azt feltételezi, hogy előtte valaki megcsinálta a tényfeltárást, valaki megcsinálta a beavatkozási tervet, sőt el is kezdődött a beavatkozás az adott területen, csak – azt hiszem – a három évet meghaladja az az időtartam, amíg várhatóan eléri azt bizonyos értéket, amit előírt a beavatkozási tervet elfogadó határozat. Nem értem ennek a logikáját. Van tehát egy folyamat, amit elkezd az arra kötelezett megvalósítani, majd jön az állam vagy az önkormányzat, és kisajátítja azt a területet – és mit csinál? Ugyanazt a tervet hajtja végre? Vagy mit fog csinálni? Azt, amit addig a kötelezett csinált? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Parancsoljanak!

Dr. Tóth Ágnes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) válasza

DR. TÓTH ÁGNES (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Igen, erről van szó, ezek az igények jöttek be hozzánk, hogy nem történik meg az, aminek meg kellene történnie, a helyreállítás, és olyan veszélybe kerül már az adott dolog, és olyan súlyos károkról van szó, hogy nincs más eszköz, mint a kisajátítás. Igen, a végeredmény és a cél az, hogy helyreálljon, tehát hogy kvázi a tervben foglaltaknak a megvalósítása történjen meg, csak mivel a tulajdonos vagy a kötelezett azt nem megfelelően hajtja végre, ezért olyan veszély áll fenn, hogy muszáj ilyen eszközzel is fellépni. Köszönöm.

Szavazás az általános vitára való alkalmasságról

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Ha más kérdés, észrevétel nincsen *(Senki nem jelentkezik.)*, akkor a bizottság szavaz a T/8286. számú törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságától. Aki ezt támogatja, az, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)*

Az általános vitára való alkalmasságot a bizottság egyhangúlag támogatja.

A bizottsági előadó kijelölése

Előadót kell állítania a bizottságnak, illetve lehetőségünk van előadót állítani. Kérdezem, hogy a többségi vélemény plenáris ülésen való bemutatására a kormánypártok... *(Közbeszólások: Mikor lesz?)* A jövő héten, hogy melyik nap, azt még nem tudjuk, a jövő heti ülésnapok valamelyikén kerül sor az általános vitára. *(Jelzésre:)* Schmidt Csaba képviselő úr jelezte, hogy ő vállalja a többségi vélemény előadását. Hogyha ezzel kapcsolatban nincsen kifogás *(Nincs jelzés.)*, akkor a bizottság őt jelöli ki. A kisebbségi vélemény előadására van-e

igény? *(Közbeszólás: Nem volt kisebbség.)* Voltak kérdések, de... *(Senki nem jelentkezik.)* Jó, nincsen, csak kérdezem képviselőtársaimat, hogy kívánnak-e kisebbségi véleményt megfogalmazni, de ha nem, akkor Schmidt képviselő úr előadja a bizottsági véleményt a plenáris ülésen.

Megköszönöm a főosztályvezető úrnak és munkatársainak a jelenlétet és a bizottság munkájának a segítségét.

A privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. (VI. 29.) OGY határozat módosításáról szóló H/8100. számú határozati javaslat

Módosító javaslat megvitatása

Továbblépünk a második napirendi pontunkra: a privatizációs szerződések környezetvédelmi és természetvédelmi előírásainak a kormány általi felülvizsgálatáról szóló 55/2011. számú országgyűlési határozat módosításáról szóló határozati javaslat módosító indítványainak, illetve egy módosító indítványának a megvitatására. Ehhez a fejlesztési minisztériumból Székács Péter helyettes államtitkár úr és Torma Szilvia főosztályvezető asszony lesz a segítségünkre, tisztelettel köszöntöm önöket a bizottság ülésén! Én arra kérem a módosító indítványt benyújtó Szili Katalin képviselő asszonyt, hogy néhány szóban ismertesse a bizottság számára a javaslatot.

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! Képviselőtársaim! Az elmúlt alkalommal, amikor ennek a javaslatnak az általános vitára alkalmasságát tárgyaltuk, akkor feltettem egy kérdést az államtitkár úrnak, hogy mennyi az a szerződés, aminek az átvizsgálására eddig sor került, és mennyi az, ami még visszavan, és az államtitkár úr is jelezte, hogy az önkormányzatokon keresztül kérik be ezeket a szerződéseket. Én magam akkor a vitában megjegyeztem, hogy nyilván egy lejárt határidejű javaslatnak a módosítását tesszük meg, ugyanakkor én a hátralévő időt – tekintettel arra is, hogy most már szeptember vége van – ennek a teljes kérdésnek az átvizsgálására nem tartottam elegendőnek, és akkor egy kérdést tettem fel, hogy ha módosító indítványt nyújtok be, akkor ez támogatásra kerül-e. Ahogy azt az indokolásban is megjegyeztem, nem csak és kizárólag a határidő-módosításra került sor, hanem az Állami Számvevőszék tájékoztatására is visszahoztam azt a határidőt, ami egyébként eredetileg szerepelt. Úgyhogy én magam is kíváncsian várom részben a tárca álláspontját, részben képviselőtársaim véleményét. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem akkor a helyettes államtitkár urat, hogy a tárca a benyújtott módosító indítványt támogatja-e.

DR. SZÉKÁCS PÉTER (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. A tárca támogatja a javaslatot.

ELNÖK: Bámulatos nemzeti együttműködés szemtanúi vagyunk. *(Közbeszólás: Helyes!)* A tárca tehát támogatja a módosító indítványt. Ezek után kérdezem képviselőtársaimat, ki az, aki támogatja a benyújtott módosító indítványt. *(Szavazás.)* Ellene? *(Szavazás.)* Tartózkodik? *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag támogatja Szili Katalin módosító indítványát. *(Szabó Imre: Ellenzéki támogatás a kormánynak!)*

Ezzel ennek a napirendi pontnak a végére is érkeztünk. Köszönöm szépen a helyettes államtitkár úrnak a közreműködést. *(Közbeszólások. – Dr. Bácskai János: Mi is jobban érezzük magunkat! – Derűltség.)* Gratulálok Szili Katalinnak *(Derűltség.)* a támogatott

módosító indítványhoz! *(Dr. Bácskai János: Idén ez az első?)* Azt hiszem, ebben az ülészakban eddig biztos, hogy ez az első ilyen ellenzéki javaslat.

Egyebek

Elnöki tájékoztató

Végezetül az egyebek napirendi pont alatt tájékoztatom a tisztelt bizottságot, hogy a következő ülésünket jövő hétfőn, október 1-jén tartjuk, előreláthatólag a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvényjavaslat lesz a bizottság napirendjén, illetve ami addig esetleg beérkezik vagy beterjesztésre kerül.

A szigetközi kihelyezett ülésünket akkor október 9-én, kedden tartjuk, elég sok visszajelzést kaptunk már. Kérem, hogy aki részt kíván venni ezen a kihelyezett ülésen, az mihamarabb jelezze ezt a titkárságon.

Csak tájékoztatóképpen mondom, hogy benyújtásra került a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről, védelméről szóló törvényjavaslat, illetve az atomenergia hazai alkalmazásának biztonságáról szóló jelentések, a 2009., a 2010. és a 2011. évi jelentés, ezeket a közeljövőben tárgyalni fogjuk.

Egyben tájékoztatom a bizottságot, hogy elkészült Fazekas miniszter úr meghallgatásának a jegyzőkönyve, illetve annak a munkapéldánya, amit szétküldünk a bizottság tagjainak tájékoztatóképpen.

Ha más kérdés, észrevétel nincsen, akkor én megköszönöm a képviselőknek a részvételt a munkában, az ülést lezárom. Mindenkinek további jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 19 perc)

Jávor Benedek
a bizottság elnöke

Szabó Imre
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese